

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky

PhDr. Magdaléna Nespěšná Hamsíková, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Elena Babich
 Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
 Název práce: Vnímání "divého muže" v Čechách v letech 1511-1612
 Vedoucí práce: doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, Ph.D.
 Rozsah práce: 137 366 (vč. mezer)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	Ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Diplomová práce Eleny Babich se zaměřuje na nesmírně zajímavý fenomén divého muže a jeho vnímání v době raného novověku. Autorka svou práci strukturovala velmi exaktním způsobem, kdy nejprve definovala pojem divého muže a popsala způsoby, v kterých případech se v historii o určitých tvorech hovořilo jako o divých mužích. To bylo dále rozšířeno o vnímání divého muže různými společenskými vrstvami a v různých souvislostech, tj. v lidové společnosti, na královském dvoře, dále v teologii, medicíně a umění. Povědomí o divém muži bylo i v Čechách hluboce zakořeněno již ve středověku, zájem o něj byl posílen od jagellonské doby zejména prostřednictvím humanistických autorů, kteří čerpali z antické literatury. Práce je postavená jednak na poznacích recentní sekundární literatury, jednak, chvályhodně, zejména na studiu pramenů z výše uvedených vědních odvětví, včetně lékařských traktátů, jež sama překládala z latiny. Tyto prameny a literaturu autorka zevrubně představila v úvodní kapitole. Podstatnou částí práce je historie rodiny „divého muže“ Pedra Gonzalese, jenž žil uprostřed dvorské společnosti přelomu 16. a 17. století coby podivuhodná postava, živoucí součást tehdy oblíbených „kabinetů kuriozit“.

Práce je psána velmi poutavě, jasně a srozumitelně, jen místy se objevují drobné překlepy či nepřesnosti (např. s. 16 chybí v první větě slovo „muže“; s. 20, čtvrtý odstavec shora, třetí řádek – patnáctého století; s. 23 poslední odstavec dole – jenž aj; vícekrát se opakuje grafická technika „dřevoryt“, jde ale o dřevořezy – toto je i recentní literatuře často se opakující chyba), které ale nijak práci neubírají na kvalitě.

Práce je velmi zdařilá, zajímavá a bylo mi potěšením ji přečíst! Vřele ji doporučuji k úspěšné obhajobě a doporučuji rovněž zvážit její publikování, protože představuje významný článek k poznání sledovaného fenoménu pro období raného novověku, jenž doplňuje v literatuře zpracované období středověku.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Drobné připomínky k obsahu:

- s. 47 autorka vynechala vyobrazení divého muže jako Pana s kyjem a s rohy s poukazem na jeho chápání spíše jako d'ábla. Zde si dovoluji nesouhlasit, protože takto býval zobrazován např. v obrazech Zlatého či Stříbrného věku, kterážto zobrazení evokovala nastolení dobrých či zlých časů, oblíbená na dvorech tehdejších vladařů (např. kurfiřta Fridricha III. v Sasku nebo Ferdinanda I. Habsburského)
- s. 35 uvažování o divých mužích jako o „šťastných divoších“, zájem členů habsburského dvora o ně a jejich přirovnávání ke starým Řekům žijícím ve „zlatém věku“ upomíná na reliéfy východní a jižní strany letohrádku v Královské zahradě na Pražském hradě. Domnívám se, že by se na tomto místě v práci (s. 35 nebo 62) výklad reliéfů na letohrádku velmi dobře hodil. Příchod „zlatého věku“ pod vládou Habsburků evokují i ostatní reliéfy, viz Jan Bažant: Pražský Belvédér a severská renesance. Praha 2006
- s. 47-48 – diví muži na erbech rodu Wildnerů a Wildenauerů – může jejich erb souviset s etymologií jejich jmen?
- s. 49 divý muž v Litoměřickém graduálu je vykládán autorkou jako karnevalová postava podle „prodřené srsti na kolenou“ – nedomnívám se, že by právě lysá kolena evokovala karnevalovou masku. Lysá kolena mají i poustevníci jako např. Marie Egyptská, která je takto zobrazována téměř bez výjimky. Zobrazení divých mužů na erbech bych viděla spíše v rovině apotropaické.
- s. 63 – Tenerife není město, je to název největšího ze sedmi Kanárských ostrovů s hlavním městem Santa Cruz de Tenerife

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 13. 1. 2017

Podpis: